

Oglas, pripisana itd. Naklada i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasne itd. Isplaćuju se napunom ili polupunom pošt. štampice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Uto list na vrijeme ne prima, niti se javi odpravničtvu u stvarnom platu, za koji se ne plaća gospodarica, ako se izvana naplaćuje „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 817/89. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rasta malo stvari, a neslogom sve poljivari.“ Narodna poslovica.

Glavni urednik i izdavač Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Lagaja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crocera br. 1, II. kat).

Zast. prof. Mandić proti proračunu.

(Sršetak).

Daljna naša želja a krvava potreba našega seljačkoga stališa je ta, da se naš seljactvo t. j. male posjednici — a takvi su skoro svi naši seljaci i mali obrtnici osjigura za slučaj nemoci i starosti, kako se to kani provesti sa radništvom u gradovima. Naš je seljak, velepoštovana gospodo, veći siromah nego li radnik u gradu (letina jel) on strada, on trpi i on se muči više nego li bilo koji industrijski radnik, a hrani se i živi mnogo gore nego li gradski radnici (Vrlo dobro!) Nepravda bi bila dakle najveća kad se nebi i za sav seljački stalež protegnulo blagodatni zakona koj se kani stvoriti za osiguranje radnika u gradovima (Tako je!)

Našu pokrajinu kano i susjedne, pogađuje svake godine, kad više kad manje, sad ovdje sad ondje nesretna tuča koja često za nekoliko časaka uništi seljaku ili gospodaru sav prihod zemlje, kojemu se je toliko veselio i za koj se je toliko trudio i posljednji novčić unaj uložio. Bilo bi silno potrebno, da se za osiguranje poljskih proizvoda u obće, napose pako kod nas za vinski proizvod ili za grozde uvede bilo i prisilno osiguranje proti tući. Osiguravajući zavod morao bi biti zemaljska institucija sa državnom pripomoću. Njom bi imali upravljati besplatno činovnici a da bude tako premija za osiguranje tim niža. Ja preporučam dakle ovo pitanje visokoj vladi na proučavanje i blagohotno uvaženje.

Govoreći o vinskom proizvodu pade mi na misao nemar koji zemaljskih tili državnih oblasti kod nas prema obnovi ili regeneriranju slikskerom uništenih vinograda. Kod nas se u tom pogledu osobito u istočnoj Istri i na kvarnerskih otocima nije učinilo skoro ništa, pa ako su posjednici ovdje ili ondje dio svojih vinograda obnovili, učinili su to silnim žrtvama bez pomoći koji zemaljske tili državne oblasti. Da se i kod nas bar nešto započne u tom pogledu činiti; osobito tamo, gdje leže slikskerom uništenih vinograda pusti ili gdje će ih do mala slikskera uništiti; predlažem visokoj kući sljedeću resoluciju sa molbom, da ju prihvati izvoli (čita.)

Resolucija.

I. Poziva se c. k. vladu, da namjesti za istočni osobito dio Istre i za kvarnerske otoke bezodvlačno strukovno naobraženo učitelje za vinogradarstvo, pa da budu one tamošnje vinograde temeljito podučili o regeneraciji slikskerom uništenih vinograda i svih potrebitih s tim odnosnih radnja.

II. Poziva se c. k. vladu, da podieli kod tečaja, koje bi imali strukovnjaci za regeneraciju vinograda držati, siromah-nijim vinogradarom, budava potrebito orudje za oplemenjenje trsja i sav drugi nužni materijal.

III. Poziva se c. k. vladu, da ustroji u svakoj obćini istočne Istre; na kvar-

nerskih otocima i tamo gdje si sam narod pomoći nemože, uzorne razsadnike trsja, a da se uzmogne sam vinogradar uzorno i praktički o kulturi američkog trsja podučiti.

Prije nego li zaključim, hoću da se letimice dotaknem još jednog pitanja, koje zanima napose naše pomorce, putnike i trgovce, a to je pitanje austrijskog Loyda u Tratu.

Ja se neću obazrijeti gospodo moja na ono što je napisano i rečeno posljednjih godina proti slaboj upravi toga društva to bi moralo biti poznato visokoj vladi iz javnih listova i interpelacija također ovdje podnesenih, već hoću se osvrnuti samo na ono, što su posljednjih dana o toj upravi pribodili tršćanski listovi.

Onomadno započeo je ploviti novi parobrod „Barone Gautsch“ sagradjen u Englezkoj, koji bi bio morao ploviti po ugovoru brzinom od 17—18 milja na sat. Po sudu strukovnjaka imalo bi se potrošiti bar 200.000 K, a sada da se daje tomu parobrodu ugovorom utanačenu brzinu.

Kod istog englezkog poduzeća dograđuje se drugi Lloydov parobrod koj će se zvati „Knez Hohenlohe“, ali s tim parobrodom imade već sada poteškoća, jer poduzeće ili brodogradiona mora likvidirati. Značajno je svakako, što uprava Loyda daje svoje naručbe tudjem društvu ili poduzeću, koje se nalazi na rubu propasti (Čujte! Čujte!)

Lloydov arsenal i brodogradiona sv. Marka jesu na glasu radi svoje solidnosti vještine inženjerske i spratnosti radnika, ali uprava Loyda naručuje uzprkos tomu svoje parobrode u tudjini, u Englezkoj puštajući često bez posla svoje radnike ili odpuštajući ih radi tje službe. Takav postupak visoko gospode kod Loydove uprave dovadja se i nehotice u savez sa darovnicima ili dobrom rukom, što ju gospoda od tudjih brodograditelja primaju. Najnovije vrijeme pronosi se glas, da bi se htjelo riješiti Loydovog arserala, jer se je konacno i na višem mjestu uvidjelo, da tamo imadu nokoje osobe preširoka usta.

Čudnovato je svakako i nepojmljivo kako mogu slična društva susjednih država sa manjom subvencijom nego li ju dobiva Lloyd, napredovati, došim Lloyd ne samo da nenapreduje, već dapače vidljivo nazaduje.

Nu tomu se nije čuditi ako se znade po pripovijedađu loydovih kapetana, koji plove u istočnoj Africi, da imadu uvijek parobrode krate robe i putnika, pa se ipak tu prugu predstavljalo pasivnom.

III. Poziva se c. k. vladu, da ustroji u svakoj obćini istočne Istre; na kvar-

nerskih otocima i tamo gdje si sam narod pomoći nemože, uzorne razsadnike trsja, a da se uzmogne sam vinogradar uzorno i praktički o kulturi američkog trsja podučiti.

Prije nego li zaključim, hoću da se letimice dotaknem još jednog pitanja, koje zanima napose naše pomorce, putnike i trgovce, a to je pitanje austrijskog Loyda u Tratu.

Ja se neću obazrijeti gospodo moja na ono što je napisano i rečeno posljednjih godina proti slaboj upravi toga društva to bi moralo biti poznato visokoj vladi iz javnih listova i interpelacija također ovdje podnesenih, već hoću se osvrnuti samo na ono, što su posljednjih dana o toj upravi pribodili tršćanski listovi.

Onomadno započeo je ploviti novi parobrod „Barone Gautsch“ sagradjen u Englezkoj, koji bi bio morao ploviti po ugovoru brzinom od 17—18 milja na sat. Po sudu strukovnjaka imalo bi se potrošiti bar 200.000 K, a sada da se daje tomu parobrodu ugovorom utanačenu brzinu.

Kod istog englezkog poduzeća dograđuje se drugi Lloydov parobrod koj će se zvati „Knez Hohenlohe“, ali s tim parobrodom imade već sada poteškoća, jer poduzeće ili brodogradiona mora likvidirati. Značajno je svakako, što uprava Loyda daje svoje naručbe tudjem društvu ili poduzeću, koje se nalazi na rubu propasti (Čujte! Čujte!)

Lloydov arsenal i brodogradiona sv. Marka jesu na glasu radi svoje solidnosti vještine inženjerske i spratnosti radnika, ali uprava Loyda naručuje uzprkos tomu svoje parobrode u tudjini, u Englezkoj puštajući često bez posla svoje radnike ili odpuštajući ih radi tje službe. Takav postupak visoko gospode kod Loydove uprave dovadja se i nehotice u savez sa darovnicima ili dobrom rukom, što ju gospoda od tudjih brodograditelja primaju. Najnovije vrijeme pronosi se glas, da bi se htjelo riješiti Loydovog arserala, jer se je konacno i na višem mjestu uvidjelo, da tamo imadu nokoje osobe preširoka usta.

Čudnovato je svakako i nepojmljivo kako mogu slična društva susjednih država sa manjom subvencijom nego li ju dobiva Lloyd, napredovati, došim Lloyd ne samo da nenapreduje, već dapače vidljivo nazaduje.

Iz carevinskoga vieća.

U Beču, 15. Julija 1908.

Kako sam vam već javio razpravilo je carevinsko vieće i prihvatilo jučer u drugom i trećem čitanju zakonsku osnovu o podpori onih pričuvnika, koji su pozvani na vježbu. I za toga došao je na razpravu zakon o mellaracijah i o povlačenju odnosne zaklade. Razprava je dospjela do generalnih govornika, koji su danas govorili. I za njihovih govora i stvarnih izpravaka prihvaćena je osnova u drugom i trećem čitanju.

U večernjoj sjednici su obavijeni izbori za delegacije, za Istru je imenovan Rizzi, kao dogovoreno da će jedne godine biti hrvatski a druge godine talijanski delegat.

U Beču, 16. Julija 1908.

Zastupnička kuća prihvatila je danas zakon o jamčenju za automobilske stete i riešila u kratkoj debati 48 imunitetna slučaja. Nakon toga uzela je u razpravu predlog zast. dra. Chikrića, da se poveća broj podpredsjednika i rednika u zastupničkoj kući.

Na ime manjine odbora predložio je zast. Stojan, da se broj podpredsjednika povisi za tri te i južnim Slavenima dade jedno mjesto u predsjedništvu, kako to pravica zahtjeva.

Pošto je izvjestitelj odborske većine pristao na predlog Stojanov, prihvaćen je predlog većine s ovim izpravkom, te je odlučeno, da se već u današnjoj sjednici izaberu novi podpredsjednici, za koje kandidiraju: južni Slaveni Pogačnika, socijalni demokrati Fernerstorfera a njem. napredna stranka dra. Stoiswendera.

Na koncu sjednice uzeta je u pretres osnova zakona o uređenju plaća državnih službenika, koja je danas dovršila.

U Beču, 17. Julija 1908.

Zastupnička kuća razpravljala je danas o podržavljenju česko sjeverne željeznice. Kad su primljeni još nekoji manji zakoni, sknut je s dnevnoga reda izbor triju novih podpredsjednika, jer radi jednoga nriješeno do sporazuma. Danas je ujedno izvršeno ljetno zasjedanje carevinskoga vieća. Zakonska osnova o poboljšanju plaća državnih službenika prihvaćena je uz odobranje skoro čitave kuće u drugom i trećem čitanju.

Prihvaćena je i osnova o trgovačkim pomoćnicima i konačno predložio odbora za ublaženje biede i nevolje.

Do izbora trojice podpredsjednika nije došlo jer se nije postignulo sporazumljenje je glode onoga koji bi bio imao pripasti Jugoslavenima.

Prihvaćen je u kući i predlog glode prodaje zemljišta, gdje se nalaze zgrade pomorskog arserala kod državnog kolodvora u Trstu.

Nakon kratkih razprava prihvaćene su osnove glode alkoholnog kontingenta, to

Hrvati i Hrvatice!

Sjetite se svakom zgodom »Družbe sv. Cirila i Metoda« za Istru. Upotrebljavajte Družbine marke, a svaka zapada samo u novčić. Kupujte uvijek Družbine žigice, cigaretni papir i druge proizvode.

o podržavanju sjeverne željeznice i nekoje osnovne manje važnosti.

Oko 10. sati zaključio je predsjednik sjednice izjavivši, da će na buduću pozvati pismeno zastupnika. Zahvalio se je vladi na izdatnom podupiranju parlamenta, brzoćem, poštanskim dnevnikom i slugam parlamenta te je zahvalio zastupnicima ugodne ljetne praznike.

Interpelacija

zastupnika Matka Mandića, Dr. M. Lj. Ginja, prof. V. Spincića i drugova na Njegovu Preuzvišenost gospodina ministra trgovine.

Medju javne c. kr. urede u austrijskom Primorju u obće, napose pako u Istri, koji nesamo da ignoriraju i omalovažuju jezik većine pučanstva tih zemalja to je jezik hrvatski i slovenski, već mu se dapače čak i ironiziraju i s njime se sprdaju, spadaju i c. kr. poštansko-brzojavni uredi.

Kaošto nelma na centrali to je ravnateljstvu pošta i brzojava za Primorje u Trstu nigdje nikakva izvanjskog znaka o našem jeziku, isto je tako i kod ogromne većine poštanskih i brzojavnih ureda u pokrajini. Skoro svuda jesu samo talijanski ili talijansko-njemački nadpisi, pečati, tiskanice itd.

Mnogobrojne tiskanice, uz odplatu ili bezplatno, kojima se poštanski uredi služe u saobraćaju sa strankama i međusobno, jesu samo njemačke ili njemačko-talijansko. Ako ima gdjejed — za nevolju — i hrvatski ili slovenski jezikom tiskanili, tad je naš jezik obično na trećem, to je na posljednjem mjestu. Nu, na sramotu javne oblasti taj se jezik nigdje ne zove opako, kako bi se ga moralo nazivati, zove prugljivo ili pospradno „ilirskim“, „srbo-hrvatskim“ i „slavenskim“ (robskim), kako je razvidno iz priloženih službenih tiskanica pod 1/1, — 1/2. A takve se tiskanice nerabi samo u nutarnjem saobraćaju sa uredima, već su one uporabi i u saobraćaju sa strankama, kaošto su primjerice: Predatnice (Aufgabescheine) za preporučena pisma, pakete i novac; dalje Izručnice i Dojavnice (Abgabe- i Ankaufscheine) za preporučena i vrednostna pisma, pakete i novac.

Isto tako služi se centrala u Trstu tiskanim naslovima za podređene si poštanske urede jedino talijanskim ili njemačkim tiskanicama.

Zbog poruge i sikaniranja poštansko-brzojavnog osoblja koji na centrali, toll u pokrajini sa hrvatskim ili slovenskim strankama, koje traže pravo svomu jeziku ili koje se služe svojim jezikom, imade u naših javnih novinah neprestanih jadikovka i pritužaba. Svi se ti nerodi događaju jedino radi nepoznavanja našega jezika od strane službujućeg osoblja.

Da ne idemo daleko natrag, navesti ćemo u tom pogledu samo dva slučaja, koji se dogodih posljednjih dana, i to jedan u Pull drugi u Trstu.

Dne 30. junnja o. g. došao je naš čovjek na glavni poštanski ured u Pull. Tuj službujućoj gospodnji i izruči brzojavku i čet kruna, te njoj reče: „Plaćam i odgovor“. Ona izbulji oči i siegne ramičima, te stano natrag vraćati novac pri držav si samo za brzojavku bez plaćenog odgovora. Na ponovnu opasku našeg čovjeka, da plaća i odgovor, odbrusi mu ona: „non capisco scavo“ (nerazumijem robski jezik). Jedan poslužnik, videći da se ova djevojka prepire, pristupi gospodnji kao tumač na pomoć. Tomu tumaču reče naš čovjek neka kaže gospodnji, da se on ide zbog njezinog postupka pritužiti načelniku pošto, na što mu ona odečeše, „la vadi pure, poco mono importa“ (ajte slobodno, malo me zato briga).

Na njegovu pritužbu gospodinu načelniku, odgovorio mu ova, da će gospo-

diju pozvati na red, ali inače da si pomoći nemote, jer imade podređeno činovništvo, od kojeg ogromna većina ne zna ni riječi hrvatski ili slovenski.

Drugi slučaj, dogodio se je nedavno u Trstu, kako ga opisuje tamošnja „Najnovost“ od 9. junnja 1908. br. 1881 koji opisuje glasi:

„Politika na pošti. Prejeli smo: Milno, sobito sem se na tukajni osrednji osrednji poštini uradi, da tam odam svoj dobar dan. Posljednji uradnik mi je rekao govoreći: Ker ga nisem umel — govoriš ješki in nemški — sem ga vprašal slovenski, casa, da želi.

C. kr. mož ni umel niti b. sedo slovenski, a v odgovor na svoje vprašanje mi je zabrusil v obraz — da hodim uganjati politiko na pošto!

Odgovoril sem mu, da politiko uganja on, oziroma oni, ki ga je nastavil tam, da si ne pozna doželih jezikov, na pa jaz! Pristopil je na to vodja urada, ki pa tudi ne zna besede slovenski i Posledica je bila ta, da je moral nastopiti čast tolmača — sluga ki je gotovo izvrsten in popolnoma sposoben v svoji službi, ki pa za tolmača ni na svojim mestu!

Kedaj pridejo c. kr. uradniki do spoznanja, da v Trstu nemore občevati sa stranami človek ki ne pozna doželih jezikov?!!“

Sama ova dva slučaja pokazuju dostajano kakva protimba i kakva animoznost vlada na c. kr. poštansko-brzojavnih uredih Primorja prema našem urodu i našem jeziku.

Radi toga stavljaju podpisani na Njegovu Preuzvišenost gospodina ministra trgovine sljedeći upit:

„1. Je li Vašoj Preuzvišenosti poznato, kako se koji na centrali c. kr. pošta i brzojava u Trstu, toll na poštansko-brzojavnih uredih u pokrajini omalovažuje i ignorira hrvatski i slovenski jezik što se tiče javnih nadpisa, pečata i svakojakih tiskanica, i kako se tim jezikom sprdaju i izrugavaju činovnici i službenici, jer ga nepoznaju ili neće da poznaju?

2. Ako nije, hoće li se dati od nepristrane strane izveštiti, te stroge mjere poduzeti, da se dade našem jeziku koji na nadpisih, toll na pečatih i tiskanica, te ustmenom saobraćenju sa strankama ono mjesto, koje ga po zakonu i broju pučanstva nepobitno pripada.“

U Beču, 14. junnja 1908.

(Sljede podpisli.)

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Podržavanje redarstva u Pull.
Navjerni Tome počeli su jurvo dvojili o vladuoj nakani, da se uvede u Pull i u susjednih obćinah državno redarstvo ili policiju, kako bijaše već odavno odlučeno. Sada pišu u bečkim listovima, da se usljed zahtjeva carske mornarice i preporukom političke oblasti to pitanje približava k svojoj rješitbi. Nastojanjem rećnih oblasti imade državno redarstvo stupiti u život već polovicom budućeg septembra a da bude moglo kod budućih obćinskih izbora u Pull i zemaljskih sudjelovati.

Zapovjednikom redarstva imao bi postati redarstveni nadzornik u Trstu gosp. Spinger, koji je bio kao vojniki nadporučnik pristupio u redarstvenu službu. Redarstvena oblast imala bi pcdpasti kao posebni odlo političkoj oblasti u Pull doćim bi sadašnji komandir bio uklinut.

Provala i kradja u crkvi. U noć od 29. na 24. o. mj. provalili su tatovi u crkvu u Lohoriki. Došay u sakraliju uzeli su ključ crkvenog posudja. Odnegli su posudjenu, a robrnu monstrancu vrijednu 600 do 600 K. Srećom nisu se dotakli ostali

dragocjenih predmeta, izmedju kojih na listu se jedan katež u vrijednosti od 2000 kruna. Tatovi su valjda bili nekim uzneženjeni te su pobrali prvo nego su mogli sve dragocjenosti pokupiti.

Poljski kotar:

Četvrtak, 27. 7. 1908.

Jedni od najmlađih i najsigurnijih gradova Labina jest svećakoj Dr. Gherga vulgo Grca. Taj vam skotao žvark još nekako pomoću obćine i miliceju junte, koja mu obćaucje razne korice, a iz zahvalnosti napram ovim svojim dobročiniteljem zahća od češće svoj nos u našu izvanjsčinu. Ne vellmo, on može biti predsjednikom „Lege“ u Labinu, mogao je, ako se ne varamo, pod krinkom „un qualunque“ dopisivati u pokojno „Glovinio pensiero“ i „Popolo Istriano“, može se još i danas slati „Giornaleto“ one fulminantne brzojave radi „novine žrtve“ od Velikoga Vrhva, itd. itd., nu savjetujemo mu, nek se jednom za uvijek kani ove naša, Bogu hvala, dobralno probudjeno izvanjsčine jer ćemo ga inače tako, ma tako ljuto pccnuti, da će od srama porcventiti kao i rak. Materijala imademo već i na pretek, te ćemo ga operušati tako nemilice, da će se namah povući sa političkoga polja na svoje pravo ljećničko polje.

Ovoliko za sada o tom šljoru Grca, a doskora ćemo počestiti svojim perom i rječju c. kr. činovnika, koje će naš doćim vrlo pikantni dopis uvjeriti, da im mi, negdašnji „šćavci“, pazimo dobro na svaki korak, i da „passati son i templi, cio li campagnauo pagava e tceva“. *Pik.*

Grimalda, polovinom mjeseca srpnja. Nakon toliko vremena (bio hih, sa javio i prije, ali ne mogoh zbog drugih važnih poslova) javljam vam gosp. uredniče o krasnom uspjehu podružnice „Družbo sv. Cirila i Metoda“. Skupština se naše podružnice obdržavala na 8. lipnja o. g. kako bijaše najavljeno. Naroda došlo iz Grimalde, iz Dragača, a bilo, bi ih došlo višp i iz drugih strana, da nije bilo zlo vrijeme. Tu moramo spomenuti, da je došao lijepi broj djevojka i žena.

Gosp. predsjednik proćuamći narodu svrku Družbe, korist ovakovih podružnica, te našu dužnost spram ovih društva. Tada se preslo na sabiranje članarine i darova. Vrlo nas veseli, što su počele i naše ženskinje zanimati za Družbu Živile!

Materijalni uspjeh bio je takodjer povoljan. Članarine i darova sabralo se jest 78 K 30 h. što se otposlalo na družbinu ravnateljstvo u Opatiju. Za naše je pollika ovo svota vrlo utješljiva.

Da je sve tako krasno lepalo, u prvom redu imamo zahvaliti gosp. predsjedniku, veleć. Andriji Mikšić, župniku na Grimaldi, koji je umio sakupiti dosta naroda, a čuda gosp. Vinku Krvićević, krmpru, a blagajniku podružnice, koji se pak dosta potrudilo, da se ovoliko za Družbu sakupilo Živili!

Lijepa hvala svima, koji su se pobrinuli da je lepalo sve u redu. Živjelo naše Grimaldečke, živjeli svi svijetani Grimaldećani!

Šajini, 26. J. 1908.

O žalostnoj mi je zgodi danas pisati. Poznato vam je da je naš velećani gosp. kapelan Don Ivan Vinodolac bio pramjesten u Šajini u Kavran. Sada će nekoli u Barbanu biti valjda zadovoljni, sarizejski se oni smiju nad njihovom žrtvom, njima neka Bog sud!

Don Ivanje narod u Šajini neće nikada na Vas zaboraviti, uvijek će se sjedati i zahvalno spominjati Vašu ljubavi napram strošanom ovom puku, za sve ono dobro, koje ste njemu bilo rječju, bilo činom učinili. U svako doba po danu i po noći, po zimi i po ljeti bili ste uvijek pripravni skotiti narodu u pomoć. U crkvi izvan crkve bili ste uzorni pastir stada

svoga. Nu nemamo čime da vam nadoknadimo za onoliko učinjeno nam dobro, već vam iz dna srca kličemo: Bog vam platio i podao svoje nebeske milosti! Tim vam je želim kad pomislijamo tko nam dođe, pa! Blaz Demarin! Možda se varam, možda će se Blaz promjeniti, nu mi ga već sada upozorujemo, pamot u glavju, vršite svoja vjerske dužnosti, ne uvadajte novotarije u crkvi, a narod će bode moći pohvaliti s našim kapelanom! Ujedno čestitamo braći u Kavranu, što dobivaju uzor svećonika i plemenitog rodoljuba. Pozivio ga Bog!

Porečki kotar:

Povukao natrag svoju ostavku.

Javili smo svojedobno kako je njaseca majaj g. Angelo Danelon, agent, krajevine Italije u Poreču položio čast obćinskoga načelnika, jer mu je valjda bilo rećeno, da nemože istodobno obnašati čast agenta kraljevine Italije i onu obćinskoga načelnika u Poreču.

G. Danelon je tada radje pridržao čast talijanskoga agenta nego li onu načelnika svog rodnog grada. Sada javljaju iz Poreča, da je g. Danelon natrag povukao svoju ostavku te se primio načelnictva. Ne javlja se pako ništa dali se je odrekao čast talijanskoga agenta ili će nositi obje časti — čemu se je bio već netko protivio.

Koparski kotar:

Iz Sovinjaka nam pišu:

Oprostite gosp. uredniče, da vam niemo odmah prijaviti odlazak našeg Vele-vrijednog gosp. kapelana Ignacija Marinčića i to smo propustili stoga, jer smo očekivali dolazak sadašnjeg našeg župnika; te da vam ujedno javimo kako šljedi:

Naš gosp. kapelan Ignacij Marinčić boravio je medju nama samo malo mjeseci, ali u to kratko vrime stekao si je on toliko povjerenja i ljubavi kod puka, da svi bez razlike žaluju za njim. On je bio uzoran svećenik u crkvi i školi i na javi tako, da je u to malo vremena za drugo i u gospodarskom pogledu mnogo puku pomogao.

Dne 3 proš. mjes. premjestio se on u Opatiju, ali prvo njegovog odlaska da mu puk pokaže svoju zahvalnost, navlaštito naši tamburasi, pripravili su mu malu večeru, te kod te prilike držalo se je više lijepih govora, tamburalo se je i pjevalo, da je bila divota. Proporućamo pučanstvu obćino Opatiju, da ga štujie počini, jer to i zasluži, i da se kojemu obrate za savjet koll Hrvati toll Talijani, jer on je nepristran i će vam pomoći kako je i nama pomogao, na čemu mu se najsrdačnije zahvaljujemo!

Dne 10. proš. mj. došao nam naš sadašnji župnik velećani gosp. Kazimir Mandić, koji je medju nama boravio kao kapelan još godine 1896/97. te u ono vrijeme stekao si toliko postovanja, da bijaše izabran našim župnicim i to jednoglasno.

Na dan njegovog dolaska k nama poslo mu na susret sve pučanstvo cijele župe, i školska djeca. Uz grvanje mušara i pozdrave pučanstva stigao je naš novi župnik kojega je na ulazu u selo pozdravila i naša trobojnica. Nakon doćeka poslo se je u gostionu Antuna Ziganta, gdje se je veselo pjevalo i tamburalo. Pod samu noć razišao se je puk svojim kućam pripovajuci i veselaći se, što je napokon doćekan i svog već dugo željenog župnika.

Voloski kotar:

Iz Opatije donasa ljubljanski „Sl. N.“ vrlo star dopis proli nekolicu osobama koje su namješteno kod tamošnje električne željeznice. Te osobe — navodena s

njihova imena. — postaju vrlo neprijateljni i bezobzirni sa obćinstvom i sa podređenim, općijem, koje nomieji, negovori i, neradi njemacki.

Na taj dopis upozorujemo mjestno obćast u Voloskom — Opatici, koje imaju valjda nekoi pravo nadzora kod poduzeta elektricna željeznice.

Kastav, 26. Julija 1908.

Obćinsko poglavarstvo daje na znanje da su gotove i izložene do uključivo 10. augusta 1908. izborna listina, izbornog spisa općenitog razreda sa biralištem u Kastvu, Klani i Sv. Mateju; izbornog spisa izvanjskih obćina sa biralištem u Belčić i Sv. Mateju; te gradskog izbornog spisa sa biralištem u Kastvu i Klani, za izbor poslanika na zemaljski sabor Istre.

Veprinac, 26. 7. 1908.

Javljam Vam radostnu vijest, da će dne 2. augusta g. Vinko Žigulić prikazati Svevišnjem prvu nekrvnu žrtvu svete mise u rodnom mjestu Veprinca, te pozivljamo ovim pobožan narod da svetom ovom činu u što većem broju prisustvuje Mladomisluku pomogao Bog u uvištenom i teškom njegovom zvanju. Bio on u koriet i na diku erkvi i narodu svome.

Lošinjski kotar.

Obćinski izbori u Cresu. Kako bijaše javljeno započeli su izbori za obnovu obćinskog zastupstva u Cresu sa izborom III. tjela dne 22. o. mj. Taj izbor trajao tri dana i svršio dne 26. o. mj.

Prva dva dana birali su obćinari izvanjskih poreznih obćina i imali su u tom tjelu znatnu većinu. Trećeg dana birali su obćinari poresne obćine. Cesa. i pobijedili su izvanjske birade znatnom većinom.

Ta većina iznaša po vjestih talijanskih listova 168 glasova, tj. hrvatski predložnici dobili su 889 a talijanski 558 glasova.

Creski talijanski napeli su sve sile, a da im neodaje ni ovaj put, nitko od naših mutili na obćini račune. Mi smo osvjedočeni, da su se oni poslužili kod izbora zloglasnog talijanskog oružja „osar tutto“ samo da im „pobjeda“ uspije.

Nasi će nas prijatelji stalno, o svemu za vrijeme izvestiti, što se je tamo sve poduzelo od talijanske stranke za njezinu „sjačajnu pobjedu“. Da su napeli sve sile najbolji nam je dokaz u tom, što su alarmirali sva svoje pristaje u Pulj, Trstu, na Rijeci itd. da im priskoće na pomoć. I pomoći im je stiglo obilato u novcu i u prokurama.

Nasi će se Cresani zadovoljiti bez dvojbe prvim obćinljim uspjehom. Kažemo prvim jer do sada nebijahse s naše strane obćinljive borbe za obćinako zastupstvo.

Izborcima ravnano je sam načelnik, c. kr. bilježnik, koji je još mjeseca mja bio imenovan bilježnikom u Kopr, kamo se nije dao dok neprovede po svoju izbore. Oš ih je po svoju provoc i sad će valjda konačno seliti u Kopr.

Kako nam se javlja s prijateljske strane naši će obćinari uložiti utemeljen utok protiv izbora u III. tjelu.

Dok ovo pišemo nije nam poznat uspjeh izbora u II. i I. tjelu, nu sudeć po uspjehu talijanskom u III. tjelu, možemo očekivati, da će se narodni protivnici poslužiti dopuštenih i nedopuštenih sredstava a da ostanu i nadalje sami na obćinskoj upravi. To će im bez dvojbe poći za rukom nu vlasti im neće za uvijek osjegurati. Naš se, nađod i u samom Cresu krasno budi i osvjedočuje i nema više sile, koja bi ga na tom putu zaustaviti mogla. Creskim popudlom, koji danas vjeću „vilttona italijana“ dogovijemo u pamet, da je svaka sila do vremena.

I u drugom i u prvom tjelu kamora slavi glavije, nu do mala tvrdu joj vjeru dajemo.

Razne vijesti.

Sjedaica odbora političkog društva za Hrvate i Slovence u Istri.

Buduća redovita sjednica odbora našega političkog društva održati će se dne 2. augusta (nedjelju) na 2 sata, po podne u Pazinu.

Očekujemo da svi odbornici pristupe na sjednicu pošto se imade raspravljati o vrlo važnim pitanjima tičećih se predstojećih zemaljskih izbora.

Odlikovanja i imenovanja

Cesar i kralj Franjo Josip podilele je ličniku i zdravstvenu savjetniku kod ravnateljstva državni željeznica u Trstu g. dru. Franu Mandiću, bratu narodnog zastupnika prof. Matka Mandića naslov carskog savjetnika uz oprost od pristojba. Čestitam!

Savjetnik prizivnog suda u Trstu pridijeljen vrhovnomu sudu u Beču imenovan je savjetnikom vrhovnoga suda u Beču.

Predsjednik trgovačko-pomorskog suda u Trstu g. Emil vitez Nadamleški i savjetnik prizivnog ureda u Trstu g. Simon Leitlich dobili su naslov i značaj dvorskkih savjetnika.

Postlanski savjetnik u Trstu g. Josip Gjus dobio je naslov i značaj post. nad-savjetnika.

Promaknut na čast doktora prava.

Na hrvatskom sveučilištu u Zagrebu bio je dne 25. ov. mj. primaknut na čast doktora prava g. Tomo Kumičić, sin nezabornog našeg suzemljaka Eugena Kumičića Stalskoj iz Berseča. Čestitam mladomu doktoru!

Narodni darovi.

Za „Družbu sv. Ćirila i Metoda“ primili smo:

Gosp. Ivan Buždon u Lanšću, prigodom vjenčanja Antun Baroga sa gđicom Marijom Buždon, sabrao je . . . K 8—

Gosp. Ante Brgić Barban sabrao u Barbanu dne 16./VII. K 7—

Darovali su: Ante Brgić i Blaž Glavaš po 2 K, E. Drnjević, Antun Lupetina i Vinko Crvid po 1 K uz poklit: „Iskreno žalimo Don Iv. Vinodolca, novini žrtvu zlobe.“

Gospodjica Josipa Vivoda učiteljica ženskih ručnih radnja u Francići (Buzel) šalje . . . K 5—

ključići Veleč, gosp. Aćimu Pifat župniku u Dragudu, uzornom rodoljubu, da ga Bog pozivi.

zadnji izkaz K 540-02

Ukupno K 580-02

Talijanske priprave za predstojeće zemaljske izbore.

Javili smo onomadno, da se je već ustrojilo talijanski središnji odbor — sastojeci od 9 lica — koji će upravljati izborima za istarski sabor mjeseca oktobra i novembra o. g.

Taj se je odbor sastao prošloga čedna u Trstu i pozvao svoje pristaje: vidjeli je talijane, zastupnike, načelnike, odvjetnike itd. te je stvorio osnovu, kojoj će se držati kod tih izbora. Odbor taj se je pomnožio na 28 člana a načelu stupio mu je Dr. Apolonio iz Citanova. Na sastanku govorilo se i razpravljalo o i nam, o Hrvatih i Slovcnih Istri, kao njihovih protivnicah. Povelja se i rieč o tomu, da su Slaveni prekršili ried zadanu kod sklapanja kompromisa za novu izbornu reformu. Ovo je prosta osvada ili crna kleveta, jer Slaveni nisu do sada prekršili svoje riedi, niti će ju prekršiti u buduće, nebudu li na to od Talijana pristajomi, Slaveni neobćavaju. kršiti ried kao netko drugi.

Ali ta je osvada imala služiti posvo drugoj svrli. Onaj, koji ju je prvi izustio pozvao je sve pristaje i oduete Talijane neka se slože i ujedino, neka se nedleto i neceptaju — jer su Slaveni prekršili zadanu ried! Ova je dakle osvada imala

služiti jednim za pobudu na sloğu i jedinstvo, drugim za strahilo pred Slavencima. Mi nećemo da u tom slučajdu naše suvjede, već upozorujemo mljohava i neodlučne na pogublje, koja nam prieti od složnih Talijana i na teško posljedice koje bi naš narod zadesele kad bi se kojim nesrećom u naše redove usuljaja crna neloğa.

Promjena na pomorskoj vladi u Trstu. Dosadašnji predsjednik pomorske vlade u Trstu g. Ebner zapustio je svoje mjesto te se više neće vratiti. Na njegovo mjesto došao je kao upravitelj pomorske vlade dvorski savjetnik u ministarstvu trgovine g. Delles. O dvorskom savjetniku pronebše se posljednjih dana razni glasovi. Jedni ga hvale, drugi ga kude, jedni kažu da je Slaven da govori hrvatski i slovenski, da je pravedan itd., dobi drugi tvrde da je dođuše starinom Slovenac (Dalez) ali da je, biq u Beču, obučen Njemaac a u Trstu Talijan i nam Slavenom neprijaznim itd.

Koliko je nama poznato g. Delles govori slovenski nu neznamo kojof so narodnosti pribraja. U ostalom to nije najvažnija okolnost, već je glavno, da vrši svoje dužnosti. Mi ga čekamo na djelu i po tomu ćemo ga suditi.

Imenovanje u političkoj straved. Namjestnički perovodja g. Dr. Silvij Licen pridijeljen je c. k. namjestništvu u Trstu imenovan je kotarskim komesarom. Perovodni vježbenik g. Dr. Alois Straesser u Gorici imenovan je namjestničkim perovodjom.

Skupština „Narodne Prosvjete“. Iz novina doznajemo, da je bila glavna skupština „Narodne Prosvjete“, održavana dne 18. ov. mj. u Opatici vrlo dobro posjedena i da je bio sav, program na sveobće zadovoljstvo članova proveden. Zabrava što ju je priredio odbor „Prosvjete“ u Opatici izpala je si svakom pogledu vrlo krasno. Žalimo što moramo ovakve vjesti čpiti iz tuđjih novina, mjesto da je primamo izravno od onih, koji uče druge pisati.

Novi predsjednik austriljskog Lloydja.

Iz Trsta brzojavljaju bečkim listovima 17. o. mj.:

Na sjednici upravnog vjeća „Austr. Lloydja“ predao je jučer dosadašnji predsjednik svoju demisiju. Naslediti će ga grof Karl Stürgkh, vladin čovjek i dosadašnji njemacki zastupnik iz Stajerske. Za njega vele, da je dobar bio u ministarstvu nastave, ali kako će se snaći u upravi najvećeg parobrodarskog društva države, vidjet će se. Glavno je, da je — Niemac i nepomora.

U ovdješnjim trgovačkim i pomorskim krugovima silno su ogorčeni radi ovog nerazumnog nepozlana.

Mi neznamo koliko su trgovački i pomorski krugovi zbog tog imenovanja ogorčeni, ali iz tršćanjskih talijanskih listova nenašazimo tog ogorčenja, osobito ne u židovsko-liberalnih, kojima daje „Austr. Lloydj“ unosno oglašje i znatne podpore, valjda zato, da protiv lošoj upravi noustanu kako bi morali, da su neodvisni i poštenji.

Slavenski udjeljski savez. Ministarstvo nutarnjih posala u Beču potvrdilo je pravila „Slavenskog udjeljskog saveza“ u Austriji. Prva glavna skupština toga saveza vršiti će se u Pragu dne 12. augusta o. g. povodom kongresa slavenskog udjeljskva.

Geje su djaci biskupskog konvikta.

Iz talijanskih listova doznajemo, da bijaše prošle školske godine na državnoj gimnaziji sa talijanskim naukovnim jezikom u Kopr 211 djaka, od kojih je oslalo do konca godine 202. Pošto su ti djaci talijanske narodnosti — kako stoji u većini listovih — i buduće da postoji u Kopr biskupski konvikt za poračko-pnljsku biskupiju, u kojim imade znatnu broj

djaka, koji polaze onu gimnaziju, to bi imali biti svi ti konviktorci sgojni Talijani.

Ako je tomu tako, pitamo mi preuzv. g. biskupa Flappa: zar se Vaša poveljnost brine tako za svoje mnogobrojne vjernike hrvatskog jezika, da neuzgaja za njih u svojem konviktu niti jednoga budućega svećenika? Ako je nadalje tomu tako; jesu li u tom slučaju dužno hrvatske župe, kapelanije i hrvatski vjernici do prinajzad za uzdržavanje konviktoraca, kako to doprinasti moraju?

Skrumno molimo za odgovor?

Propast bankovne kuće [Frank Zotti & Co. u New-Yorku]

Kako Frankfurter Zeitung i Neue freie Presse javljaju, ovih je dana u New Yorku pala pod stečaj i našem svijetu dobro poznata bankovna kuća Frank Zotti & Co., to da je vlatnik isto Frank Zotti uapštan. Pronovjerenja, koja su do sada prijavljena, iznose 400.000 dolara ili 2.000.000 kruna. Frank Zottijev bankovni posao nosio je naslov „Prva hrvatske banke“ u Americi, te su naši tamošnji izseljenici bili njegove glavne mušterije. Frank Zotti umio je sa pravom amerikanskom spretnošću da stekne gine i povjerenje našeg tamošnjeg naroda, koji mu od jedno desetak godina ovamo povjervao najveći dio svojih prišteđnja, da mu ih li ondje sačuva ili otpremi u domovinu. Već od dulje vremena ovamo učestala su tužbe, da Frank Zotti to u njega stavljeno povjerenje izrabljuje i da novac u pravo vrijeme ne doznajuće u domovinu tako, da su neki naši zavodi, da izbjegnu mnogim neprilikama i urgencijama, morali s njime prekinuti poslovanje. Tako možemo posve pouzdano predumijovati, da je najveći dio gornje pronovjerenne svote od 2.000.000 novac naših izseljenika, koji su time na svojoj muki i zaslužbi najosjetljivije oštećeni. Upozorujemo na to naš svijet, koji ima protiv Frank Zottiju kakovu tražbinu, da svoje zahtjeve, kako su to objavilo „Narodne Novine“ br. 166. od 20. srpnja o. g. vlastoručno potpisane, te po amerikanskom konsultu legalizirane prijave na ces. i kr. austrougarski konsultu u New-York. Ove prijave neka se u interesu vlastitom podnesu što prije.

Svinjska kuga. Po Čicariji već nekoliko godina hara pošast na svinjama zvana „rudečica“ (malu rošino).

I ove se je godine već opeta pojavila po raznim našim selima još i ranije nego prijašnjih godina. Narod zalostanom izkustvom poduđen odmah je prijavio bolest c. kr. kot. poglavarstvu to ovo je bezodvlačno ovamo poslalo kot. žlvinolječnika iz Kopr, gosp. J. Salvadora.

Konstatirav bolest savjetovno je gosp. liječnik cijepjenje. Narod pristaje. Cijepjenje bude dvoje već bolostnih komada, a ova oba doskora erkuu. Od zdravih pako što su bili cijepljeni, danas u četvrtom već čednu od operacije, sva je zdravo, a bolest je nestalo. Tako u jednom selu našeg Krasa, a sileno i po ostalim.

O uspjehu barem privremenom — gosp. žlvinolječnik tvrdi, da za žlvinuju nu doba cijepljenu jamel 5 mjeseca — dakle neimade dvojbe, te smo s toga držali potrebitim najaviti to našim gospodarlma putem novina, da se znadu u potrebi okoristiti.

Rado takodjer zahvaljujemo i ovim putem p. n. g. e. kr. kot. poglavaru u Kopr, što je odmah uzvilo našu prijavu i odredio shodno, da se našem kmetu pomaže.

Spomenuti nam je, da se cijepjenje imade svaka stranka platiti i stanovitu pristojbu po prilici 1 K do K 1-60 prema težini cijepljenog žlvinčeta (zdravoga) s razloga, što al žlvinolječnik nabavlja potrebiti lek („serum“ kako oni kažu) sa m na svoj trošak iz Budimpešta, a taj njegov potrošak valja da mu stranka na-

gradi. Kažu, da su i do sada primali našeg živinolejčnicu alični „serum“ od naše vlade iz Beča besplatno, ali ovaj bečki „serum“ da je posvećena bezuspješna, te da s toga ga živinolejčnici, dok nisu doznali za valjaniji lijek, nisu se za otkupljenje niti mnogo ogrijeveli.

Dužnost nam nalaze da preporučimo našim poljodjelcima, za koje je velika šteta, kad njim od pošasti prasci i po više godina redom pogibaju, da neprepuste u slučaju slične bolesti odmah se obratiti na dotična poglavarstva, da se pobrinu za pomoć.

Dodati nam je, da tare našeg siromašnog kmeta ljetos i druga teška briga: proti svinjskoj kugi se je reki naoružao — ali sve se boji da čemu ostalo vrlo blago poginuli od: gladi. Lani se jo na Krau nabralo veoma malo siena a ove godine mnogo manje.

Što ču tužan kmet s blagom u zimi bez krme, a što bez njega u ljeti ako ga bude morao prodati ispod cijene?

Nova odredba za vojničke pričuvnike domobranstva (Landwehr).

Izabla je naredba da vojnici domobranci koji se nalaze u jedanaestoj i dvanaestoj godini službovanja, neće biti više pozvani na vojničke vježbe. To vrijedi i za one koji svrše vojničke vježbe te imaju pristupiti domobranstvu. Cjelokupno vrijeme vježba u pričuvni u domobranstvu nesmije trajati, više od 16 tjedana.

Zakon o podpori obiteljiima pričuvnika.

Izdao je zakon o podpori obiteljiima vojnika pričuvnika pozvanim na vojničke vježbe. Žena, zakonita i nezakonita djeca te braća, sestre i drugi njegovi rođaci za koje on skrbi, primiti će dnevno polovicu plaće koju je vojnik prije dobivao. Plaću će se ustanoviti: Za one koji su upisani u bolestničku blagajnu vrediti će kao mjerilo plaća polag koje se pripisivala dotična podpora, a za one koji nisu članovi bolestničke blagajne odlučuje kotarsko glavarstvo.

Ovu podporu ne primaju oni kojima i u vojničkoj službi teče plaća ili čije su okolnosti takve da njegovi mogu i bez njegove pomoći živiti. Ovaj je zakon stupio u krepost dne 21. tek. mj.

Prvo hrv. hodočašće u Lurd.

Veleč. O. Bernardin provincijal kapucina na Rieči, javlja nam, da je rok za upisivanje produljen do 2. augusta.

»Marčansko društvo za štednju i zajmove«.

Dne 2. augusta na 3 sata po podne obdržati će se glavna skupština »Marčanskog društva za štednju i zajmove« sa običnim dnevnim redom, te se pozivlju ovime svi članovi da mnogobrojno prisute skupštini.

»Materinska Rieč«.

Primiti smo prvi broj ovog novog hrvatskog lista u južnoj Americi.

»Materinska Rieč« plod je rodoljubiva odlične naše braće Hrvata, medju njima vrlih Malološinskih sokola, braće Antuna i Noe Martinolića, te je čisti dobitak namijenjen u narodne svrhe. »Materinska Rieč« izlazi svakog četvrtka, uprava se nalazi u Rosario de Sta. Pè (España 986) Republika Argentina.

Predplata za cijelu godinu 10 K, za 3 mjeseca 3 K.

Odmah u prvom broju uprava »Mater. Rieči« javlja:

»Radi lakšeg vođenja, umoljavamo predplatnike iz domovine, da se za predplatu obrate na »Družbu sv. Ćirila i Metoda« u Opatiju, kao na našeg povjerenika. Uposrujemo, da je sav novac, koji Družba u to ime unovči određen za podupiranje narodnih prosvjetnih i rodoljubnih institucija kroz domovine, u osobito na izloženim mjestima Dalmacije, Istre i Međumurja. List je krasno odpremljen, lepo uredjivan. Prvi je broj u velikom formatu u

z arka s prilogom. Imade lepih članaka, upute za one koji žele u Argentinu, oblišan pregled naših okolnosti i vatrenim rodoljubijem napisani poziv za milodare za užu Hrvatsku koja stene pod pljanom Rauchovom bandom. U to ime već darovate: Braća Martinolić 50 dolara, M. B. Lovrov 20 dolara, Juraj Vuković 10 dolara i Jakov Bojanić 20 dolara.

»Svaki dakle tko može nek pošalje barem K 3 na »Družbu sv. Ćirila i Metoda« u Opatiju, čielu će taj iznos ostati Družbi a pošiljač će redovito dobivati list.

Da ste nam zdravo hrvatska braća u dalekoj Americi!

Jeftino vino.

Dobrog istarskog vina može se dobiti uz cijenu od 14—16 kruna po hektoltru. Ako ga tko želi kupiti nek se obrati na naše uredništvo.

POZIV.

Gospodarsko trgovačko društvo u Blažićih,

obdržati će dne 9. augusta na 10 sati prije podne

Izvanrednu glavnu skupštinu

sa slijedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav upravitelja;
2. Pročitavanje računa vrhu društvene zgrade;
3. Namješčenje poslovdje;
4. Odlučenje dana otvorenja trgovine;
5. Eventualna.

BLAŽIĆI, 27. julyja 1908.

Očbor.

Zeludčane kapljice

prije zvane i poznate pod imenom

Markove kapljice

sredstvo proti slabosti zeludca, imenito proti pomanjkanju teka za jelo, proti grizu i grčevima u zeludcu i truhlu, proti nadutosti od vjetrova. Poslije teškog mastnog ili probolnog jela podupiru naravnu probavu. 1 tucet 4 K, 5 tuceta 17 K, 10 tuceta 32 K, franko poslatijeno na svaku poštu, 18 34 K.

Molim izvolute mi poslati još 12 bočica zeludčanih kapljica jer mi nužno trebaju pošto sam meni upravo čudotvora. Hoću Fazlo, Kaštel stari.

Molim pošaljite mi jedan tucet kapljica pošto sam sam uvjeren već kod prijateljih naručja da djeluju izvrstno, te ču svakom zgodom isto molim prijateljima preporučiti. — Ovakoviti dopisa, koje ne mogu svo ovdje navesti liandom još mnogo, te stoje svakome na vidu.

Ove kapljice pripravljaju samo Gradska ljekarna u Zagrebu, pak zato treba kod naručbe pisati točno na adresu:

Gradska ljekarna Zagreb,
polag trga sv. Marka 20.

Prva slavenska tvornica ura za toranjeve

Franjo Moravus,

BRNO. Nova ulica 25. MORAVSKA.

tvori i razšilje

ura za crkvene zvonika, dvorce, škole, tvornice, vještice, letnikoveč samo u izvrstnoj izradbi vrlo jeftino.

Čuvano nadzornie ure.

Očienst želju se na zahtjev bitava.

Najviše odlikovanje za izvrstne proizvode

IZVOZ.

PEČATE

iz GUME izradjuje
tiskara

LAGINJA i dr.

Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

Širite „NAŠU SLOGU“.

Dvostraki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVJEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

est elektro-magnetičkim načellima sastavljeni stroj, koji kod uloga, reuma, astme (teškog disanja), neopavanja, zujenja u uhu, neuralgije, glavobolje (mjepkne) kupanja srca, zubobolje, muževne slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokrenje postelje, najnositi, nesvjestice, nagluhoći, drhtanja na tijelu, influence skoppane sa bolestju brata, bilidija (malekvrnosti), zeludčanih grčeva, bezidečnosti, lachlaza, pušokrvnosti, svih vrsta grčeva, kopoohondrija, ljekanih grčeva, hmerholde, kao i kod svrabe slabosti itd. stuzi kao nenadokljivo sredstvo, pošto elektro-magnetička struja cilim kojekim delom djeluje, čimo se robeno bolestju u najkraćem vremenu izlječe.

Poznato je, da lešnici kod navedenih bolesti visokotom elektrizovanju tijela upotrebljuju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremeno kroz tijelo prolazi, dočim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvijezde R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom neprekidno na delu djeluje, što svakako bržom aliočenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

REUMATIZAM, neuralgija, ischias, bodac, uhozi, nateklina, reumatično trganje u glavi, zubima i zglobovima liječi se jedino uspješno uporabom

„Paralysian-Linimenta“

po vis. kr. zam. vladi odobren i zakonom zaštićen lijek nadmašuje sve ostale lijekove u djelovanju.

Čuvajte se patvorina!

Cijena boci K 1-60.

Dobiva se u svim ljekarnam. Glavno skidništvo: **Ljekarna PEČIO** sada dr. **B. Vouk — Zagreb.**

godina stare bolesti izlječene su sa mojim strojem posve! Od izloženih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izražene zahvale kao i od odličnih slojeva izdane svjedodbe i priznanice iz svih strana svijeta pohranjene su u mojoj pismohrani, gdje stoje svakomu u svako doba na vidu. **GDJE NIJE DAN LIJEK NIJE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ!** jer je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bolestima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nebi bio izlječen najdulje u roku od 45 dana, dobiva novac nazrag.

Upoznajem osobito p. n. občinstvo na to, da se moj stroj nu smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostraki elektro-magnetički križ ili zvijezda R. B. br. 86967 osobite se hvatli i uliva vanredno šapadnost paradi svoje izvrsne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabljiga mogu samo djeca i jako slabe gospođe.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabi se kod ostarijih 20 godina, kroničnih bolesti.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvatskom jeziku. Poznaćemo ili ako se novac unspred pošalje, razaslijo glavna prodavaoca za tu i inozemstvo.

ALBERT MÜLLER,
Budimpešta, V/41. Kolar,
Vadász-utlica br. 34.

Utamoljena god. 1894. **NARODNA TISKARA** Utamoljena god. 1894.

LAGINJA i dr. Pula, via Giulia, 1.

Preporuča si. općinstvu svoju tiskaru, knjigovežnicu, papirnicu i tvornicu pečata.

U papirnici mogu se dobiti slijedeći:

Molitvenici:

Utjeha starosti. Čvrsto uvezan. Tiskan velikim slovima, po K 1-60, 1-80 i 2-50.

Isus prijatelj djece. Čvrsto i liepo uvezan, po K —60, —70, —75, —80, —90 i 1'—.

Andreo čvar. Molitvenik za djecu, po K —40, —50, —60, —70 i —90.

Sv. Anton Paduanski i njegovo štovanje. Elegantan uvezan po K 1-60 i 1-80.

Vrtilo Gospodnji. Uvezan u kožu, po K 8—.

Iljoh nebeski. Uvezan u baršumastu crnu kožu sa zlatorezom po K 3-80.

Slava Boga a mlr ljudem. Uvezan u fino kožu po K 4'—.

Vijence bogoljubnosti. Uvezan u fino tvrde korice po K 2-40 i 4'—.

Pomolimo se. Uvezan u veoma finu kožu po K 7-60.

Pobožni nčenik. Uvezan u mehku crnu kožu po K 1-80.

Pobožni mornar. Uvezan u tvrde korice po K —80.

Našom nakladom izaše su slijedeće knjige: **Ob njušnom i pristojnom ponašanju po K —40.**

Putovanje N. V. B. »Marlje Terezije« na Male Antile i Kubu. Pjesma, K —40.

Rat u Kini. Pjesma, K —40.

Brzi računar ili pregledna knjižica za proračunanje dnevnice, K —80.

Knjižica nedjeljno nadnice (u hrvatskom, njemačkom ili talijanskom jeziku) K —80.

Komisionalne knjižice, K —80.

Tko ne oglašuje, taj ne napreduje!!!

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplađuju sadružnih delova jedan ili više po kruna s.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije dan to plinda od istožn 4 1/2%.

člato bes ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bes predhodnog odkasa, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložnja anglasno ustanovilo vodit ili manji rok sa odkas, uz odkas od 8 dana.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i sadružnice na garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—za sat prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane satvoreno.

Družtvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod deano, gdje se dobivaju pobitke informacije.

Ravnateljstvo.